

Belgium

Utolsó frissítés dátuma: 2020.11.10.

Fertőzöttség állapota

Belgium az egyik legérintettebb európai ország. Míg a fertőzések és a kórházba kerülések átlagszámának alakulásában a csökkenő tendencia figyelhető meg, addig a halálozások száma meredeken emelkedik, miközben az intenzív ellátórendszer telítődik. A halálestek napi száma a 11 milliós lakossághoz és az összes észlelt fertőzöttek számához viszonyítva kiemelkedően magas.

MEGBETEGEDÉSEK SZÁMA BELGIUMBAN (november 9-i adatok)

- Összes észlelt fertőzött száma: 500.789
- Összes halálestet: 13.055
- Új megbetegedések számának napi átlaga 9.487

Áruforgalmi, kereskedelmi korlátozások

Belgium gazdasága nyitott gazdasági modellen alapszik, azonban az ország a járványügyi helyzet következtében 2021. február 28-ig betiltotta az influenza elleni védőoltás exportját. Belgium idén 2,9 millió adag oltóanyagot szerzett be.

Logisztika és szállítmányozás állapota

Belgiumban nem áll fenn a szállítmányozásra vonatkozó korlátozás. Az antwerpeni kikötő működése folyamatos. Működik az áruszállítás a Liège-i repülőtéren, amelyet az Egészségügyi Világszervezet egyik elosztási csomópontnak jelölt ki a koronavírus elleni küzdelem szempontjából kritikus jelentőséggel bíró orvosi eszközök beszerzése érdekében. Zaventem Nemzetközi Repülőtéren szintén működik az áruszállítás, az üzemeltető megkezdte a felkészülést a COVID-19 elleni vakcina legmegfelelőbb körülmények között történő szállítására.

Határnyitás:

A belga Külügyminisztérium honlapja külön besorolást alkalmaz a Belgiumból való kiutazás tekintetében, illetve a különböző országokból Belgiumba történő visszatérés esetére.

Augusztus 1-től a **Belgiumba történő beutazás esetén kötelező egy azonosító űrlap (passenger locator form) kitöltése** minden olyan személy számára, aki több mint 48 órát fog az országban tölteni. Ez a belga állampolgárokra is érvényes. Az új belgiumi rendelkezések szerint, amelyek a tesztelési kapacitások terhelésének enyhítését célozzák, immár nem kötelező

a tesztelés azok számára, akik piros területről érkeznek Belgiumba, de nincsenek tüneteik. A karantén hossza azonban számukra meghosszabbodik, az eddigi 7 nap helyett ezentúl 10 napig kell elszigetelniük magukat. Narancssárga besorolású zónából való visszatérés esetén a belga kormány már nem ír elő intézkedéseket.

A belga állampolgároknak szóló **kiutazási tanácsokban** és a Belgiumba történő **beutazás szempontjából is Magyarország egész területe piros besorolású**. A Belgiumba történő beutazásra vonatkozó besorolásnál a 100.000 lakosra jutó fertőzöttszámot veszik figyelembe.

Légi utasforgalom:

Ugyan Zaventem Nemzetközi Repülőtér és Brüsszel-Charleroi Repülőtér is működik, jelentős az utasforgalom csökkenése a repülőtereken. (Júliusban és augusztusban 80%-os csökkenést mutatott a repterek forgalma 2019 azonos időszakához képest és várhatóan csak 2024-re térhet vissza a COVID-19 járvány előtti szintre.) A WizzAir törölte valamennyi járatát november hónapra Budapest és Brüsszel között. A Ryanair heti két járatot üzemeltet novemberben a két város között.

Gazdasági kilátások

Várható GDP csökkenés:

A Belga Nemzeti Bank (BNB) 2020 júniusában közzétett előrejelzései alapján az ország **GDP-je idén akár 9%-kal is csökkenhet**. Azonban a költségvetési ellenőrző bizottság július végén közzétett adatai szerint ez **akár 10,5%-ot is elérhet**.

Gazdasági mutatók és folyamatok:

Idén a háztartások vásárlóereje 1,5%-kal, a fogyasztás pedig 5,7%-kal eshet vissza a BNB szerint, az infláció pedig várhatóan 0,3%-ra zuhan az energiaárak esése következtében. A BNB júniusban úgy becsülte, hogy 2020-ban 9,8%-ot ér el a munkanélküliség, 2021-ben pedig 10,1%-ra nő.

Belga kormány novemberi becslése szerint **2020-ban a költségvetési hiány a GDP 10,7%-ának fog megfelelni**, ami a következő évben a GDP 6,9%-át teheti ki. Az államadósság a GDP 116,5%-ára emelkedhet 2020-ban, jövőre pedig a GDP 114,4%-át érheti el.

Kiemelt ágazatok helyzete:

Légiközlekedés: A szövetségi kormány 6 évre **290 millió euró kölcsönt biztosít a Brussels Airlines** számára, a Lufthansa pedig 170 millió eurót ruház be a belga leányvállalatba. A Brussels Airlines önmagában a Brüsszeli Nemzetközi Repülőtér légiforgalmának 40%-át teszi ki, így az állami támogatásra vonatkozó döntés jelentős hatással van a repülőtérré is. Ugyan 2020. június 15. óta újból üzemeltet járatokat a Brussels Airlines, idén január és szeptember között 73%-kal kevesebb utast szállítottak a légitársaság járatai. 2020 első három negyedében a Brussels Airlines bevétele 70%-kal, működési nyeresége pedig 69%-kal csökkent.

Gépjárműipar: Márciusban az autóiipari termelés teljesen leállt. A Volvo genti gyárában április 20-án részlegesen, majd két hét múlva teljes mértékben újraindult a termelés. (A Volvo

Car Gent Kelet-Flandria régió legnagyobb ipari munkáltatója, 6500 munkahelyet biztosít.) Az Audi 3000 főt foglalkoztató brüsszeli gyára május 4-én nyitott újra. Az első két hét során még a munkavállalók 70%-a tudott dolgozni, és a termelés 50%-ban állt vissza. A belga gépjármű szövetség, a Febiac június elején úgy becsülte, hogy **idén 35%-kal csökkenhet az autóértékesítés az országban**. Ez azt jelenti, hogy 200 ezerrel kevesebb gépjárművet regisztrálnának, mint 2019-ben, ami a második legjobb eladási évnek számított.

Gazdasági válságkezelő intézkedések

A gazdasági válságkezelő intézkedések típusa három csoportba sorolható: 1. Azonnali költségvetési ösztönzők: Ez a kiegészítő kormányzati kiadásokat (pl.: foglalkoztatás biztosítása, kkv-k támogatása, állami beruházások) és elmaradt bevételeket (pl.: egyes adók és társadalombiztosítási járulékok törlése) jelenti. 2. Halasztások: Bizonyos kifizetések elhalasztása. 3. Egyéb likviditási intézkedések és garanciák: Magába foglalja az exportgaranciákat, a likviditási támogatást és a nemzeti fejlesztési bankokon keresztül nyújtott hitelkereteket.

A szövetségi kormány gazdasági válságkezelő intézkedései több fázisban kerültek bejelentésre, márciusban, májusban, júniusban, októberben, illetve az utolsó intézkedéscsomag november 6-án, amely elsődlegesen a korábban bejelentett intézkedések kiterjesztését és a határidők meghosszabbítását tartalmazta.

Azonnali költségvetési hozzájárulás

- A vis maior miatti **ideiglenes munkanélküliséget 2021. március 31-ig** minden olyan társaság alkalmazhatja, amely tevékenységének felfüggesztésére kényszerül. Az eljárás során a bér 70%-ára jogosult a munkavállaló, a maximális összeget pedig 2754,76 euróban állapították meg. Az intézkedés által érintett **alkalmazottaknak teljes szabadságilletmény jár**, melynek 20%-át az állam fizeti a munkáltató helyett.
- **Azon súlyosan érintett iparágak** számára, amelyek **ideiglenes munkanélküliséget voltak kénytelenek alkalmazni, részleges adómentességet** biztosított a kormány három hónap során.
- **2020 decemberéig** a korlátozások által érintett összes szektorban tevékenykedő egyéni vállalkozó **igénybe veheti a megduplázott kiegészítő jövedelmet** (2583,38 euró, eltartottak esetében 3228,20 euró). Ez a támogatás elvitelre történő értékesítés estén is igényelhető. 2021 januárjától ismét változni fognak a kiegészítő jövedelemre vonatkozó rendelkezések, az intézkedés alapja a jelentős forgalomcsökkenés lesz.
- 4 millió euróba került a **fiatal munkanélküliek beilleszkedését segítő támogatás** három hónappal történő **meghosszabbítása**.
- 3,5 milliárd eurót különítenek el a COVID-19 járvánnyal kapcsolatos **egyéb kiadásokra** és egészségügyi intézkedésekre.
- **2020. december 31-ig a vendéglátóipari szolgáltatások héakulcsa 6%-ra csökken**, mely alól egyedül az alhoholtartalmú italok képeznek kivételt.
- Új **adózással kapcsolatos támogatás jár azon kkv-k számára**, amelyek forgalma 2020. március 14. és április 30. között legalább 30%-kal esett vissza. Jelenleg egy társaság 500 000 eurót kaphat a startupokat és scaleupokat segítő klasszikus adóügyi

támogatáson keresztül, emellett majd további 250 000 euróban részesülhet a COVID19-hez kapcsolódó új intézkedés végett. Eddig a hagyományos támogatás révén a magánszemélyek akár 30%-kal alacsonyabb személyi jövedelemadó fizetésére voltak jogosultak, ha legfeljebb négyéves kisvállalkozásokba fektettek be, 45%-os kedvezményt kaphattak mikrovállalkozások, 25%-ot pedig scale-upok estén. Az új támogatás értelmében a lakosságra nézve 20%-os adókedvezmény lesz érvényben, mely beruházásként legfeljebb 100 000 eurót tehet ki. A befektetőknek legalább 60 hónapig meg kell őrizniük részesedésüket.

- **2022-ig meghosszabbította a kormány** a kkv-eket és egyéni vállalkozókat támogató, **befektetések után járó** (korábbi 8%-ról) **25%-ra emelt adókedvezményt.**
- December 31-ig **50% helyett 100%-ig levonhatók lesznek a rendezvényszervezéssel és vendéglátással kapcsolatos költségek** az események tömeges elhalasztásának megelőzése érdekében.
- **Megkönnyítik a távmunkában dolgozók költségeinek megtérítését**, ez havonta legfeljebb 127 eurót jelent alkalmazottanként.
- Megállapodás született arról, hogy **100 millió eurót** különítenek el az **Állami Szociális Szolgáltató Központok számára** (CPAS), amely a nehézségekkel küzdő személyeknek nyújt támogatást. Emellett **további 10 millió euró** támogatás jár a CPAS fokozott munkamennyiségéhez kapcsolódó **működési költségek** fedezésére. A legújabb intézkedéscsomagnak köszönhetően az **integrációs jövedelem**, az **időseknek járó jövedelemgarancia** (Grapa) és a **jövedelempótló támogatás** (ARR) **kedvezményezettjeinek havi 50 eurós bónusz** jár, valamint **2020 végéig meghosszabbítják munkanélküli ellátás fokozatos csökkentését.** Végül **115 millió euró**t allokál a kormány **Állami Szociális Szolgáltató Központok** (CPAS) számára, a **megélhetési problémákkal küzdő lakosok megsegítése** érdekében.
- **600 millió euró**t fordít a szövetségi kormány **az egészségügyi dolgozók –átlagosan 6%-os– béremelésére**, amely főként a kórházi alkalmazottakat érinti. Emellett munkájuk elismerése érdekében a kormány **2021 közepére 200 millió euró**t különít el. Ennek részleteiről a kormány még egyeztet a szociális partnerekkel. A támogatás kiegészíti az ágazatban tevékenykedő munkavállalók **nettó 300 euró értékű utalványokkal** történő jutalmazását, illetve a korábban bejelentett béremelést.
- A **2020 harmadik negyedévre vonatkozó munkáltatói társadalombiztosítási járulékok alóli menteséget** –a vendéglátóipar és a rendezvényszektor mellett– **kiterjesztik** a bezárásra kényszerült valamennyi ágazatra. Az intézkedést az érintett szektorok beszállítói is igénybe vehetik, amennyiben bizonyítani tudják, hogy forgalmuk legalább 65%-kal csökkent.
- **Határozatlan időre meghosszabbították** azt az intézkedést, amely lehetővé teszi az **első alkalmazottat felvevő kkvk** számára a **munkáltató társadalombiztosítási hozzájárulásának eltörlését.**

Fizetési haladék

- 4,5 milliárd euró tesz ki a **személyi jövedelemadó befizetési határidejének meghosszabbítása.** A vállalatok számára 3 hónapos halasztás van érvényben, a társadalombiztosítási járulékok befizetését pedig 2 félévvel lehet elhalasztani.

- Megközelítőleg 4,4 milliárd euró **az üzlettámogató hitelek törlesztésére vonatkozó**, maximum 6 hónapos **haladék**, amely nem pénzügyi vállalatokra, kkv-kre, egyéni vállalkozók és nonprofit szervezetekre terjed ki. Ennek feltételei, hogy (i) a társaság/szervezet a COVID-19 válság miatt fizetési problémákkal szembesül; (ii) székhelye Belgiumban található; (iii) 2020. február 1-jén nem volt fizetési hátraléka a folyó kölcsönök, adókötelezettségek, sem társadalombiztosítási járulékok vonatkozásában vagy 2020. február 29-én legfeljebb 30 napos késedelmé volt; (iv) teljesítette hitelkötelezettségeit valamennyi bank felé a 2020. január 31-ét megelőző 12 hónapban. Október vége helyett év végéig, azaz 2020. december 31-ig meghosszabbítható vállalati kölcsönök visszafizetési határideje.
- **A jelzálogkölcsönre vonatkozó**, legfeljebb 6 hónapos **törlesztési haladék** 4,1 milliárd eurót tesz ki a Bruegel Intézet szerint. Ennek feltételei: (i) részleges vagy teljes jövedelemkiesés a koronavírus okozta válság következtében; (ii) nem állt fenn jelzálogkölcsönre vonatkozó hátralék 2020. február 1-jén; (iii) csak egy otthonnal rendelkezik a kérelmező magánszemély, amelyre a jelzálogkölcsönt felvette, és ez az ingatlan Belgiumban található; (iv) a likvid megtakarítások nem haladják meg a 25 000 eurót. A jelzáloghitelekre vonatkozó moratórium 2020. december 31-ig hatályos.
- A társaságokat terhelő **járulékok befizetési határidejét meghosszabbították**, 2020. október 31. helyett **2020. december 31-ig**. Továbbá **törlesztési terv** áll azon egyéni vállalkozók rendelkezésére, akik elhalaszthatták a 2021-es társadalombiztosítási járulékok befizetését.

Egyéb likviditási intézkedések és garanciák (50 milliárd euró)

- Emellett a belga állam 50 milliárd eurós garanciát biztosít a bankszektor számára.

Exportpiaci lehetőségek magyar cégek számára

Belgiumban a vállalkozások jelentős digitális fejlesztéseket realizáltak az elmúlt évben. Erre figyelemmel az ICT szektor területén van lehetőség potenciális együttműködésre a magyar cégek számára.